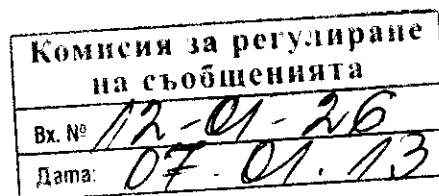

ДО
Д-Р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ЗА
РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
1000, гр. София
ул. „Гурко“ № 6

Относно: Процедура на обществено обсъждане, открита с Решение № 2171 от 03.12.2012 г. на Комисията за регулиране на съобщенията

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Във връзка с откритата с Решение № 2171 от 03.12.2012 г. на Комисията за регулиране на съобщенията процедура на обществено обсъждане на Проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазарите на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение и обществено достъпни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, приложено Ви представям становището на „Мобилтел“ ЕАД.

Приложение: Съгласно текста

С уважение,

Господин Йовчев
Пълномощник на изпълнителните
директори на „Мобилтел“ ЕАД

Становище на „Мобилтел“ ЕАД по Проект на решение за определяне на пазарите на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение и обществено достъпни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение като съответни пазари, подлежащи на *ex-ante* регулиране, анализ и оценка относно наличието на ефективна конкуренция на съответните пазари, определяне на предприятия със значително въздействие върху съответните пазари и налагане на специфични задължения на тези предприятия, приет с Решение № 2171 от 03.12.2012 г. на Комисията за регулиране на съобщенията

Проектът на Решение относно определяне, анализ и оценка на пазарите на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение и обществено достъпни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение (наричан по-долу в настоящото становище „Проект“) осигурява систематичност в подхода на Комисия за регулиране на съобщенията (КРС/ Комисията) при упражняване на правомощията ѝ за осигуряване на ефективна конкуренция на пазара за периода от следващите две години, като предвижда подходящи мерки за регулаторно въздействие с оглед създаване на условия за преодоляване на идентифицираните конкурентни проблеми и продължаващата липса на ефективна конкуренция на пазара на фиксирани телефонни услуги на територията на Република България.

Като е отчела факта, че почти десет години след либерализирането на пазара на фиксирани електронни съобщителни услуги, историческото предприятие в страната продължава да има *de facto* монополно положение на пазара на база приходи с пазарен дял за 2011 г. от 91,4 %, КРС е приложила регулаторен подход, който съответства, както на сравнителната практика в останалите държави-членки на Европейския Съюз (ЕС), така и на установеното ниво на развитие на конкуренцията на съответния пазар в България и предполага създаване на условия за развитие на пазарните механизми в периода на действие на анализа. Същевременно, видно от изложените в Проекта и приложението към него данни, наложените специфични задължения в резултат на първия кръг пазарен анализ, не са довели до съществени изменения в конкурентната среда. Доколкото се наблюдават промени в пазарните тенденции, то тези промени се дължат в по-голяма степен на пазарните стратегии на конкурентните предприятия да предлагат на пазара оферти, съобразени с потребителското търсене (напр. двойна, тройна и четворна услуга), отколкото на регулаторната намеса. В тази връзка и с цел гарантиране и засилване на положителните ефекти от налагането на съответни специфични задължения, бихме желали да представим на вниманието на Комисията следните коментари и основни предложения:

А) Общ коментар

Важно е да се отбележи и че през 2011г. се наблюдава ръст на общия брой телефонни постове с 6%, а през 2010 г. е налице 2% увеличение на този показател (по данни от Годишния доклад на КРС за 2011 г.). Това, както и факта на увеличение на общия брой телефонни постове през 2011 г. се дължи до голяма степен на ръста с почти 5 процентни пункта спрямо 2010 г. на относителния дял на сегмента „Пакетни услуги“. Виден от фиг. 45 от Годишния доклад на КРС за 2011 г. интересът на абонатите е насочен най-вече към три вида двойни пакетни услуги, като на второ място е двойната услуга, която включва фиксирана и мобилна гласови услуги. В процентно отношение абонатите на трите вида най-предпочитани пакетни услуги, представляват 78,6 % от всички абонати на пакетни услуги. Следователно може да се приеме, че абонатите не приемат мобилната услуга като заместител на фиксираната гласова услуга, а двете услуги се приемат като допълващи се.

Във връзка с изложеното в предходния параграф, считаме, че КРС следва да отчете перспективите за развитие на пазара, включително развитието в предлагането на двойна, тройна и четворна услуга. Разглеждането на съответния пазар извън контекста на предлагането на пакетни услуги, би могло да доведе до по-нататъшна липса на ефективна регулаторна намеса.

Б) Забележки по конкретни текстове

I. По отношение на раздел IV Развитие на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение в периода 2009 – 2011 г. от приложението към проекта на решение (пазарен анализ)

1. По отношение на т. 5.3. Приходи (стр. 30)

На фигури 12 и 13 от документа е представена информация за изменението на дела на приходите, реализирани от фиксирана телефонна услуга в пакет и самостоятелно, както за „Българска телекомуникационна компания“ АД (БТК), така и за алтернативните предприятия в страната. Видно от данните на двете графики през 2011 г. делът на приходите от фиксирана телефонна услуга в пакет за БТК е 19,41%, а за алтернативните предприятия - 89,41%. От друга страна, в текста под фигурите са цитирани други проценти - 24,14% и 87,22%.

В резултат от това, предлагаме КРС да коригира представената информация, с цел в анализа да бъдат разглеждани коректни данни за пазара.

2. По отношение на т. 2.1.1.2 (стр. 44)

Считаме, че не е коректно директното съпоставяне на проникването по население за мобилната услуга, при изчислението на което са включени както частни, така и бизнес абонати, докато при изчисляването на проникването по домакинства за фиксирана услуга са отчетени само домашните абонати.

На следващо място, и в контекста на общия коментар, направен в Раздел А от настоящото становище, бихме искали да обърнем внимание на изследваната взаимозаменяемост между достъпа чрез географски и негеографски номера. По отношение на достъпа чрез BWA мрежи с негеографски номера, сме на мнение че не е достатъчно аргументирано твърдението на Комисията, че *„Следователно е малко вероятно потребител, който е избрал да ползва телефонната услуга, предоставяна чрез негеографски номер да премине към ползване на обществена телефонна услуга чрез достъп в определено местоположение вследствие на малко (5 – 10%), но трайно увеличение на цената.“*

По данни на КРС от пазарния анализ на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи (приложение към Решение 1362 от 31.05.2012 г.) предприятието, което към момента реално е предоставяло гласова телефонна услуга на крайни потребители посредством BWA мрежа („Макс Телеком“ ООД) е предоставяло услугата чрез определено крайно устройство¹ (телефонен адаптер, към който се включва телефонния апарат) в определено местоположение. Обстоятелството, че предприятието не предоставя гласови услуги, които да се характеризират с „мобилност“ е видно и от публикуваните технически спецификации на интерфейсите за свързване на крайните електронни съобщителни устройства към мрежата му, според които гласовите услуги се предоставят с помощта на самостоятелен телефонен адаптер или интегрирани в рутер телефонни адаптери. Телефонните адаптери използват POTS аналогов интерфейс за връзка към крайното устройство.

¹ <http://www.maxtelecom.bg/download.php?file=%2Fuploads%2Fdownloads%2FInterfaces.pdf>

Потребителите на гласовите телефонни услуги от този тип нямат възможност да я използват в движение, без прекъсване, което е основна характеристика на мобилната услуга.

Считаме, че не е обосновано и твърдението на КРС, „...че на този етап от развитие на пазара на гласови услуги е малко вероятно предприятието, което предоставя телефонна услуга чрез негеографски номера за достъп до мобилни наземни мрежи чрез BWA мрежа, да започне в краткосрочен план да предоставя гласова телефонна услуга чрез географски номера, без допълнителни разходи за материални и нематериални дълготрайни активи и допълнителни инвестиции вследствие на малко, но трайно повишение на цената на достъп до обществена телефонна мрежа чрез географски номера.“. Напомняме, че непосредствено след приемане на Решение № 1362/31.05.2012 г. и респективно отхвърляне на бележката на Мобилтел за необходимост от включване на мрежите с код за достъп 99X в пазарния анализ на съответния пазар, КРС прие наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 22 юли 2010 г. за правилата за ползване, разпределение и процедурите по първично и вторично предоставяне за ползване, резервиране и отнемане на номера, адреси и имена (загл. доп. - ДВ, бр. 74 от 2012 г., в сила от 28.09.2012 г.). Съгласно чл. 14, ал. 1, т. 1 от Наредбата:

„Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2012 г., в сила от 28.09.2012 г.) Кодове за достъп до мрежата са:

1. двуцифрени или трицифрени кодове за достъп до цифрови мобилни наземни електронни съобщителни мрежи с формат 8A, 98A или 99X;“

Измененията в нормативната уредба недвусмислено показват, че не е налице правна възможност да бъде предоставяна гласова телефонна услуга в определено местоположение чрез негеографски номера и би следвало предприятието да започне предоставянето на гласова телефонна услуга чрез географски номера по силата на нормативните изисквания.

Посоченото се потвърждава и от становището на Комисията, изложено по бележка на Мобилтел в общественото обсъждане на изменението и допълнението на Наредба № 1 (стр. 9 от таблицата с резултатите от общественото обсъждане):

„Предприятие, на което е предоставен ресурс номера в обхвата „99X“ би следвало да използва този ресурс в съответствие с промененото му предназначение, т.е. за предоставяне на гласови телефонни услуги чрез мобилни наземни мрежи или да предприеме необходимите стъпки за получаване на номерационен ресурс, съответстващ на услугите, които предоставя.“

3. По отношение на т. 2.1.1.3. Видове достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение (стр. 51)

При изследването на взаимозаменяемост между различните видове достъп, установен от КРС, считаме че следва да бъде обърнато внимание на следното:

- На първо място, при разглеждането на ISDN BRA достъп и по-конкретно по отношение на цените, са отчетени както цената за месечен абонамент, така и инсталационната, при което КРС е установила, че:

„разходите за достъп (инсталационна такса и месечен абонамент) на потребител, който ползва ISDN BRA достъп (два гласови канала) и аналогичните разходи за достъп на потребител, който ползва две аналогови линии, за едногодишен период са съответно 250 лв. без ДДС (15,00 лв. * 12 месеца + 70,00 лв. за инсталационна такса) за ISDN BRA и 280 лв. без ДДС (2*10,00 лв. *

12 месеца + 2*20,00 лв. за инсталационна такса) за ползването на две аналогови линии."

От друга страна, при изследването на ISDN PRA достъпа, КРС отчита само цената на месечен абонамент за един гласов канал, която възлиза на 22,33 лв. и я съпоставя с тази за месечен абонамент за аналогова абонатна линия - 18 лв. КРС не отчита по-никакъв начин инсталационната такса за двата вида достъп, която е значително по-висока за ISDN PRA (600 лв.), отколкото за стандартната линия (70 лв.). Не на последно място, отчитаме и факта, че ISDN PRA позволява използването на 30 гласови канала едновременно, но то следва да се покрива от месечния абонамент и допускаме, че поради посоченото Комисията е разделила месечния абонамент на 30.

- Също така, сме на мнение, че при изследване на взаимозаменяемостта от гледна точка на предлагането е допусната съществена грешка, тъй като би следвало да бъде разгледано дали предприятие, осъществяващо дейност на даден пазар (предоставящо определен достъп), е в състояние в краткосрочен план да започне да предоставя и друг вид достъп, вследствие на малко, но трайно увеличение (5 - 10%) на цената на първия вид достъп от хипотетичния монополист, без значителни допълнителни разходи. КРС, в текста на стр. 53 от документа, е констатирала, „*че по отношение на достъпа в определено местоположение до различните видове мрежи съществува взаимозаменяемост и при предлагането. Предвид обстоятелството, че участници на пазара предоставят достъп с аналогични функционални характеристики, предназначение и качество, малкото, но трайно повишение на цените на предлаганите от някои от тях услуги, ще доведе непосредствено до отлив на неговите абонати към друго(и) предприятие(я).*”

В тази връзка, бихме искали да изразим нашето становище, че КРС не е приложила коректно разпоредбите на Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара (бр. ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г.) и следва да анализира детайлно взаимозаменяемостта от гледна точка на предлагането.

- На трето място, бихме искали да обърнем внимание на факта, че при дефинирането на съответния пазар на достъп, Комисията изследва взаимозаменяемостта между различните видове достъп, вкл. ISDN PRA, предлаган само за бизнес абонати, а в последващата точка от проекта на документа се анализира взаимозаменяемост между достъп за домашни и бизнес абонати. Считаме, че приложеният подход не е аргументиран и е необоснован.

4. По отношение на т. 2.1.1.4. Достъп до обществена телефонна мрежа за домашни потребители и достъп до обществена телефонна мрежа за бизнес потребители

Считаме, че е необходимо по-детайлно и аргументирано да бъде изследвана взаимозаменяемостта между предоставяните видове достъп до обществена телефонна мрежа за домашни и бизнес абонати. Мотивите за предложението ни са свързани с обстоятелството, че услугите, предназначени за бизнес потребители са приспособени към техните специфични потребности от гледна точка на използваните брой постове, различни видове допълнителни услуги и схеми на потребление. По-голяма част от допълнителните услуги, които са предназначени за бизнес клиенти (виртуална частна мрежа - VPN, възможност за аудио конференции и др.) не се предлагат на домашни потребители.

На следващо място, считаме, че анализът на представените в таблица 3 (стр. 55) данни следва да бъде съобразен със следните факти:

- Предоставяната от „Космо България Мобайл“ ЕАД услуга „Globul Office Zone“ за бизнес абонати с месечен абонамент от 2.50 лв. не се предлага самостоятелно като фиксирана услуга, а следва да се заплаща и абонамент за съответен бизнес план за мобилна услуга, т.е. услугата може да се разглежда като т.н. допълнителен пакет („add on“). В резултат от това, считаме, че цената за месечен абонамент за тази услуга не е коректно да бъде съпоставяна с цената за месечен абонамент за цитираните в таблицата услуги за БТК и Мобилтел. Също така, разликата в цената за домашни и бизнес абонати за предлаганата услуга от Мобилтел е малко над 3 пъти, което по никакъв начин не е доказателство, че услугите за достъп за домашни и бизнес абонати са взаимнозаменяеми.
- От съществено значение е и фактът, че въпреки цитираните данни за средния брой заети лица в 90% от предприятията в страната, възлизащ на 9 души, следва да бъде съпоставен и със средния брой членове на домакинство в Република България, който е средно 2,4 души. Получава се разлика от почти 4 пъти, която също е значителна и оказва влияние върху потреблението на гласови телефонни услуги.

Важно е да бъдат отчетени и данните от Cullen International относно текущото състояние на нотификациите за пазарите на достъп в държавите-членки на ЕС, при които са дефинирани отделни продуктови пазари на достъп за домашни и бизнес абонати, представена в таблицата по-долу:

Австрия	Трети кръг
Финландия	Втори кръг
Франция	Трети кръг
Италия	Втори кръг
Литва	Първи кръг
Люксембург	Първи кръг
Малта	Първи кръг
Полша	Втори кръг
Португалия	Първи кръг
Словения	Втори кръг
Испания	Трети кръг
Великобритания	Втори Кръг

Видно от представената информация в дванадесет от държавите-членки е налице разделяне на пазарите на достъп за бизнес и домашни абонати. В тази връзка, бихме искали да изразим нашето становище, че Комисията следва да направи по-детайлен анализ при дефинирането на съответния продуктов пазар и по-аргументирано да обоснове своите заключения, с цел прецизност и защитимост на бъдещия акт на регулатора.

II. По отношение изчисляваните относителни дялове на база реализирани приходи

В проекта на пазарен анализ КРС използва различни подходи при изчисляването на относителните дялове на участниците на пазара на обществени телефонни услуги в определено местоположение.

На страница 23 от документа КРС е представила обема на пазара, изчислен на база реализирани приходи, като изрично е посочила, че „са включени приходите от предоставяне на достъп до фиксирана телефонна услуга (вкл. частта от абонаментните приходи от пакета, които се отнасят до гласовата телефонна услуга, включена в пакетни услуги)“. От друга страна в документа в т. 5.3. на стр. 30 е обяснено, че „Приходите от фиксирана телефонна услуга, включена в пакет трудно биха могли да бъдат оценени, тъй като ценообразуването на един пакет зависи от множество фактори. Всяко едно предприятие определя цената на предлаганите от него пакетни услуги, използвайки различни подходи, съобразно тежестта на услугите, включени в пакета. **Ето защо не е възможно да се приложи единен подход и да се отделят само приходите, съответстващи на фиксираната гласова услуга, включена в пакета.**“

В допълнение към посоченото, бихме искали да обърнем внимание, че и в анализа на съответните пазари, подлежащи на ex-ante регулиране отново са налице подобни различни допускания при изчисляването на пазарните дялове за определяне на предприятие/я със значително въздействие върху пазара, което смятаме че е необосновано и некоректно.

В заключение предлагаме, КРС да представи детайлно обяснение относно подхода за оценка на частта за фиксирана гласова телефонна услуга, когато е част от пакет, за да бъде обсъден със заинтересованите страни начина за оценка на пакетните услуги. На следващо място, изразяваме мнение, че би следвало в проекта на документа да се използва единен начин за определяне на приходите и съответно пазарните дялове на предприятията.

III. По отношение на обхвата на пазарите на ниво продуктов пазар

1. По отношение на обхвата на пазарите на ниво на дребно и наложените специфични задължения на тези пазари

Продуктовият пазар, така както е определен в т. 2 и 3 от Проекта на решение включва пазари на обществено достъпни национални и международни телефонни услуги, предоставяне на домашни и бизнес потребители в определено местоположение.

Съгласно т. 2.1 и т. 3.1 от Проекта на решение е посочено, че двата продуктови пазара, включват съответно повиквания към номера, принадлежащи съответно към националния номерационен план (ННП) на РБ и към ННП на други страни.

Съгласно дефиницията на съответния пазар, последният включва всички обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които е налице взаимозаменяемост при търсенето и предлагането. Целта на анализа и оценката на съответните пазари е да установи наличието или липсата на ефективна конкуренция. На посочените два съответни пазара, КРС е установила липса на ефективна конкуренция и е определила „БТК“ АД за предприятие със значително въздействие на тези два пазара.

Същевременно, при определяне на конкретни специфични задължения на ниво предоставяне на услуги на дребно в т. 6.2.2 от Проекта на решение, КРС е продължила наложените ценови ограничения и контрол на индивидуалните тарифи на БТК като го задължава:

„6.2.2.1. Да не прилага цени за достъп до обществената телефонна мрежа в определено местоположение, които да са под разходите за тяхното предоставяне.

6.2.2.2. Да не налага цени, които пречат конкуренцията или навлизането на други предприятия на съответния пазар. Комисията за регулиране на съобщенията ще

прави оценка за наличието на ценова преса, съгласно приложението към настоящото решение."

На стр. 127 от приложението към Проекта на решение е посочено, че "...Предвид различните условия за развитие на конкуренцията комисията счита, че пакети, които включват услуги от различни от разглежданите в настоящия анализ пазари, следва да бъдат изключени от обхвата на регулираните пакетни услуги."

По неясни причини и без да изложи мотиви за това, КРС при продължаване на ценовите ограничения на БТК АД е стеснила обхвата на двата съответни пазара, като е предвидила ценовите ограничения да се прилагат само по отношение на „чистите“ пакетни услуги, т.е. пакетни услуги, включващи само достъп и определен обем, включени минути за телефонни повиквания, предлагани от БТК на съответните пазари.

Считаме за недопустимо КРС да налага специфични задължения на определения от нея съответен продуктов пазар, които задължения да се отнасят само до определена част от така определеният продуктов пазар.

IV. По отношение на предложените специфични задължения на предприятието със значително въздействие – с оглед яснота и изчерпателност, коментарите се отнасят както до Проекта на решение, така и по отношение на мотиви, изложени в анализа, който е Приложение към Решението.

IV(a). По отношение на специфичните задължения на ниво предоставяне на услуги на едро на пазарите на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение.

1. Считаме, че следва да бъде прецизирано задължението за разходоориентираност на цените за предоставяне на услугата „избор на оператор“, посочено в т. 6.1.6.1. от Проекта на решение. Намираме, че Комисията предвид разпоредбата на чл. 170, ал. 1 от ЗЕС, следва да определи задължението за разходоориентираност при прилагане на система за определяне на разходите с цел осигуряване на ефективна и устойчива конкуренция и максимална полза за потребителите. Същевременно, препращането към цени, наложени на друг съответен пазар не осигурява достатъчна стабилност при изпълнението на мярката. Ненужно се явява и препращането към Решение №1361 от 2012 г. на КРС, предвид различните времеви период, в които се извършват анализите на съответните пазари и вероятността действието на Решение № 1361 на Комисията да не съвпада с действието на настоящото решение.

2. Предложения по т. 6.1.6.2 от Проекта:

2.1 По т. 6.1.6.2.1 от Проекта на решение. Комисията е наложила следното задължение на БТК АД:

„6.1.6.2.1. Месечната цена за услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро“ за домашни абонати се определя въз основа на цената за месечен абонамент за абонаментен план „Стандартен план“ за домашни абонати, като се редуцира с 20%.“

2.1.1. На първо място, искаме да обърнем внимание, че услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро“, представлява на практика предоставяне на достъп до и ползване на необходими мрежови съоръжения. В т. 1 от Проекта съответният пазар е определен като пазара на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за домашни и бизнес потребители. Комисията е приела, че между

достъпът за домашни и бизнес потребители е налице взаимозаменяемост, включително по отношение на търсенето (стр. 56 от приложението към Проекта). Тестът за взаимозаменяемост включва и изследване на ценовите условия за достъп, както за домашни така и за бизнес абонати. Когато се изследва взаимозаменяемостта при търсенето Комисията е отчела и *„...изменението в съотношението между постове на бизнес и домашни абонати на алтернативните предприятия, цените на някои абонаментни планове за бизнес абонати, които са съпоставими с тези за домашни абонати, както и структурата на бизнес единиците в страната от гледна точка на броя заети лица”*

КРС не е изложила и мотиви защо при положение, че е установила взаимозаменяемост, включително и по отношение на ценовите условия за домашни и бизнес абонати, налага различни ценови ограничения за достъп в т. 6.1.6.2.1 и т. 6.1.6.2.2 от Проекта. Подобен подход, освен, че е неясен и необоснован, противоречи на дефинирания съответен пазар, който, съгласно изводите на КРС, е общ за домашни и бизнес потребители.

2.1.2. На следващо място, не са изложени мотиви как е определен процентът, с който се намаляват цените на едро и защо последните се редуцират с 20%, а не например с 25%. Съгласно чл. 220, ал. 2, т. 4 от ЗЕС, Комисията може да налага ценови ограничения като използва определяне на цени на едро въз основа на цените на услуги, предоставяни на вертикално свързан пазар на дребно, намалени с разходите, присъщи за реализиране на услугите на пазара на дребно. Следователно, наложеното редуциране с 20 % следва да се основава на данни на БТК, които са предоставени и анализирани от Комисията и въз основа на които при определяне на това специфично задължение са отчетени **реалните** разходи, присъщи за предоставяне на тези услуги на дребно.

Ако това е така, следва да се приеме, че 80 процента от цената, прилагана на пазара на дребно от страна на БТК се формира от разходи за услуги на едро и норма на печалба. Предвид изложеното, считаме че е необходимо да бъдат изложени мотиви защо е избран този процент за намаление на цените, както и анализ на начина, по който Комисията е определила процента, който представляват разходите на БТК за предоставяне на услугите на дребно.

2.1.3. Комисията не е обосновала и защо е взела предвид цената за месечен абонамент за абонаментен план „Стандартен план” за домашни абонати. Видно от Таблица 3 (стр. 55) от приложението към Проекта в таблицата са изследвани цените за месечни абонаменти на абонаментни планове на предприятията, предоставящи достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение, чиито абонати съставляват над 90% от общия брой абонати на фиксирана телефонна услуга. В Таблица 3 са включени цени за месечен абонамент за достъп на БТК, Мобилтел и „Космо България Мобайл” ЕАД (КБМ). По отношение на домашните абонати на БТК са включени два абонаментни плана – „Минимум” и „Стандартен”, с месечен абонамент съответно – 6,50 лв. и 10 лв. За Мобилтел и КБМ са включени два плана за достъп за домашни абонати, като и при двата месечната цена е 4,08 лв. Не са изложени мотиви защо КРС е взела за отправна база при определяне на регулираната цена, месечния абонамент за „Стандартен” план и е изключила план „Минимум”. Освен това, в случая става въпрос за цена за осигуряване на достъп. Тази цена няма отношение към включените други условия като елементи на тарифния план и следва да се покрива от месечната абонаментна цена, дори и на тарифния план, с най-ниска месечна такса, предлаган от страна на БТК.

2.2. По т. 6.1.6.2.2 от Проекта на решение. Комисията е наложила следното задължение на БТК АД:

„6.1.6.2.2. Месечната цена за услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро“ за бизнес абонати се определя въз основа на месечната цена за достъп за всяка оферта за услуга за достъп за бизнес абонати, като се редуцира с 21 %.“

Тук следва да се имат предвид забележките и мотивите, изложени в т. 2.1 по-горе.

2.2.1. Комисията не е мотивирала защо при положение, че е установено наличие на взаимозаменяемост, включително и по отношение на ценовите условия за домашни и бизнес абонати, се налагат различни ценови ограничения за достъп в рамките на един и същ съответен пазар, в т. 6.1.6.2.1 и т. 6.1.6.2.2 от Проекта.

2.2.2. На следващо място не са изложени мотиви, защо цените на едро се редуцират с 21%, а не например с 25%. Считаме, че е необходимо да бъдат изложени конкретни аргументи защо е избран този процент за редуциране на цените, в съответствие с разпоредбата на чл. 220, ал. 2. т. 4 от ЗЕС.

Неясно остава и практическото приложение на така наложеното ценово ограничение. На практика, при внасяне на промените в Типовото предложение за одобрение от КРС, БТК ще трябва да внесе и цените за всяка **оферта** (не абонаментни планове) за услуга за достъп за бизнес абонати, като я редуцира с 21 %. Дори да се приеме, че КРС е изследвала реалните разходи, то не е ясно и обосновано дали тези разходи са идентични за всички видове достъп, включени в обхвата на пазара съгласно т. 1.1 от Проекта (аналогов, IDSN достъп, IP-базиран достъп, достъп чрез обществена мобилна наземна мрежа и географски номера).

Във връзка с изложеното в т. 2.1 и т. 2.2 по-горе, предлагаме следната редакция на т. 6.1.6.2:

„Продължава и изменя наложеното на „Българска телекомуникационна компания“ АД ценово ограничение на услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро“ като цените се определят въз основа на цените на услугите, предоставяни на вертикално свързания пазар на дребно, намалени с разходите, присъщи за реализиране на услугите на пазара на дребно (Retail-minus). Месечната цена за услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро“ се определя въз основа на най-ниската месечната цена за съответния вид достъп, предлагана от БТК, редуцирана с 21 %.“

2.3. По т. 6.1.6.3 от Проекта на решение, бихме искали да обърнем внимание на посочените на стр. 126 от приложението към Проекта на решение (пазарен анализ) мотиви:

„При инициране на промяна на цените за достъп в едномесечен срок преди промяната БТК следва да внесе в КРС отчетите от разделното счетоводство за последните 6 месеца, преди предложената промяна с цел доказване, че предложените цени са над разходите за предоставяне на съответните услуги с включена среднопретеглена цена на капитала, одобрена от КРС.“

Изразяваме опасение, че посоченото влиза в противоречие с вече определеното от КРС във документа „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство“, приет с Решение № 1882 от 23.08.2012 г. на КРС. На стр. 34, в т. 12 от цитирания документ, Комисията е наложила задължение на предприятията

..... да предоставят на КРС на хартиен и електронен носител регулаторните отчети, по т. 5, както и придружаващите ги обяснения и документи, съобразно т. 13,

след приключване на финансовата година, но не по-късно от 30 юни на годината следваща отчетния период."

Изложеното показва, че е налице задължение за годишно изготвяне на регулаторни отчети и съответно неяснота и противоречие между двата акта на КРС ще даде възможност на БТК да не изпълнява наложените му специфични задължения и по този начин да бъде увреждана конкуренцията на съответните пазари.

С оглед изложеното, молим съответната мярка в Проекта да бъде прецизирана и да не бъде допускана възможност за противоречие с Решение № 1882 от 23.08.2012 г. на КРС.

2.4. По отношение на т. 6.1.7 от Проекта, с която е продължено наложеното на БТК задължение за прилагане на разделно счетоводство.

В т. 6.1.7. от Проекта на решение на КРС е посочено, че се **продължава наложеното задължение на БТК за прилагане на разделно счетоводство.**

На стр. 7 от приложението към Проекта на решение (пазарен анализ) КРС е посочила, че е намерила за необходимо:

„да продължи действието на наложените в първи кръг на пазарния анализ ценови ограничения, включително задължение за разходоориентираност и задължение за прилагане на разделно счетоводство.“

Обръщаме внимание, че с т. XI.5.1 – 5.1.2 и т. X.5.1 – 5.1.2 от Решение № 1361 от 31.05.2012 г., на съответните пазари на генериране/терминиране от/в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, **наложеното задължение на БТК за водене на разделно счетоводство вече е продължено**, както следва:

„5.1. Продължава действието на наложеното на „Българска телекомуникационна компания“ АД задължение за водене на разделно счетоводство като определя същото, като следва:

5.1.1 Задължава „Българска телекомуникационна компания“ АД да въведе и прилага разделно счетоводство, съобразно изискванията към методологията за въвеждане на разделно счетоводство и формите за представяне на регулаторни счетоводни отчети, определени с решение на комисията след провеждане на консултации с „Българска телекомуникационна компания“ АД.

5.1.2. „Българска телекомуникационна компания“ АД изготвя и въвежда разделно счетоводство в срок до шест месеца от уведомяването за произнасянето на комисията по т. IX.5.1.1.“

Видно от приложението към Решение № 1361 от 31.05.2012 г. продълженото задължение за разделно счетоводство **обхваща цялостната дейност на БТК, включително и на пазарите, на които не е определено като предприятие със значително пазарно въздействие².** Същата позиция КРС е изложила и в Решение № 236 от 17.03.2009 г. и Решение № 1362 от 31.05.2012 г. във връзка с наложеното и продължено задължение за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство по отношение на Мобилтел и „Космо България Мобайл“ ЕАД на съответния пазар на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

Специфичното задължение за водене на разделно счетоводство на БТК бе формулирано по идентичен начин и в Решение № 237 от 17.03.2009 г. на КРС (първи кръг анализа на съответните пазари на генериране/терминиране от/в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи) **и съответно това е отчетено от КРС в първи кръг анализ на съответните пазари на дребно**, видно от посоченото в т. IX.Б.3.1. от Решение № 650 от 25.06.2012 г.:

² Страници 285-286 от приложението към Решение № 1361 от 31.05.2012 г. (пазарен анализ)

„3.1. Налага на „Българска телекомуникационна компания“ АД задължение за определяне на разходоориентирани цени за достъп, цени за повиквания (селищни, междуселищни и международни, които не са ограничени от определен обем минути) в рамките на собствената мрежа, цени за повиквания към други фиксирани мрежи, цени за повиквания към мобилни мрежи, цени за повиквания към мрежи от типа „точка много точки“ въз основа на действащата система за определяне на разходите, която следва да се измени и допълни съобразно задължението за прилагане на разделното счетоводство, наложено на съответните пазари за генериране/терминиране на повиквания от/в определено местоположение на обществената телефонна мрежа.“

В допълнение, напомняме и изложеното от Комисията на стр. 69-70 от приложението към Решение № 650 от 25.06.2009 г (пазарен анализ):

„.....КРС още веднъж посочва, че задължението за разделно счетоводство обхваща цялостната дейност на задълженото предприятие, включително и на пазарите, на които то не е определено като предприятие със значително пазарно въздействие, в съответствие с § 5 от преамбюла и чл. 4 на Препоръката от 2005 г. КРС е на мнение, че по този начин ще се осигури пълнота и съпоставимост на финансовата информация и ще се гарантира отстраняването на потенциалните конкурентни проблеми, свързани с възможностите за крос-субсидиране. В този смисъл изрично налагане на задължението за разделно счетоводство не е необходимо, тъй като същото наложено на пазарите на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, което не изключва прилагането му и на пазарите, обект на анализа.“

Идентична позиция по отношение на специфичното задължение разделно счетоводство на БТК е изложена от Комисията и в Решение № 246 от 22.02.2011 г.

Предвид изложеното, задължението на БТК за водене на разделно счетоводство не е налагано на съответните пазари на дребно, както е посочила КРС на стр. 7 от приложението към проекта на решение (пазарен анализ) и вече е продължено с Решение № 1361 от 31.05.2012 г., включително и по отношение на разглежданите по настоящия проект пазари.

В тази връзка, предлагаме прецизиране на Проекта на решение и приложението към него по отношение на мярката разделно счетоводство на БТК като изрично да се уточни, че вече наложеното на БТК задължение е относимо и към съответните пазари на дребно. Считаме, че не са налице правни основания задължението за разделно счетоводство да бъде продължавано за втори път на разглежданите в настоящата процедура пазари, като по този начин единствено се създава неяснота за обема на задълженията на предприятието със значително въздействие, респективно механизма и сроковете за тяхното изпълнение и контрол.

IV(6). По отношение на специфичните задължения на ниво предоставяне на услуги на дребно на пазара на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение и на пазарите на обществено достъпни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение.

1. На първо място, считаме, че КРС следва да преосмисли цялостния подход при налагане на специфични задължения за ценови контрол, като вземе предвид наложените с Решение № 650 от 2009 г. на КРС, специфични задължения. Имайки предвид, недостатъчната ефективност на мерките, наложени на ниво пазар на едро, отчетена и от самата КРС в Проекта и приложението към него, следва да извърши

внимателна преценка на резултатите от отмяната на специфичните задължения за ценови контрол. Следва да се има предвид, че понастоящем КРС е осигурила механизъм, съгласно който ползите от намаляване на цените за терминиране се пренасят върху потребителите на пазара на дребно на повиквания от определено местоположение. Предвид установената липса на ефективна конкуренция на този съответен пазар на дребно, считаме, че налагането на задължение за ценови контрол, следва най-малкото да включва възможност от страна на КРС да следи дали намалението в цените на едро се пренасят като полза върху крайния потребител или се изразява в увеличаване на нормата на печалба на предприятието със значително въздействие върху пазара на дребно. До известна степен, подобна възможност се осигурява с предложената нова редакция на задължението за ценови контрол по-долу.

2. Предлагаме т.6.2.2. да придобие следната редакция:

„6.2.2. Продължава наложените ценови ограничения и изменя същите, както следва:

„6.2.2.1. Налага на „Българска телекомуникационна компания“ АД задължение за контрол на индивидуалните тарифи на като задължава предприятието:

а). Да не прилага цени за достъп до обществената телефонна мрежа в определено местоположение, които да са под разходите за тяхното предоставяне.

б). Да не налага цени, които пречат конкуренцията или навлизането на други предприятия на съответния пазар. Комисията за регулиране на съобщенията ще прави оценка за наличието на ценова преса, съгласно приложението към настоящото решение

в) Да не налага необосновано високи цени, като отчита намалението в цените за терминиране на гласови повиквания.“

С предложението се цели постигане на терминологично единство и съответствие на наложените задължения с разпоредбата на чл. 221, ал. 3 от ЗЕС. Същевременно, се осигурява възможност на Комисията да следи за пропорционалното намаление на цените на дребно в съответствие с цените на едро.

Същевременно, моля да имате предвид следните коментари по отношение на оценката за наличието на ценова преса, предвидена в т. 6.2.2.2. от проекта на решение, респективно в приложението към проекта на решение.

На стр. 129 от приложението към проекта на решение е предвиден коефициента „п“, който отчита прогнозираното потребление на съответни елементи, включени в даден пакет.

Изразяваме становище, че е в проекта не са определени критерии, по които ще се оценява съответния коефициент, което на практика може да обезсмисли или изкриви теста за ценова преса, предвиден от Комисията. Посоченото от КРС на стр. 129 от пазарния анализ, а именно, че *„Комисията запазва правото си да оценява и да се произнася относно използването от БТК прогнозно потребление при прилагане на теста за ценова преса по отношение на пакетните услуги, включващи само достъп и определен обем включени минути за телефонни повиквания.“* Не гарантира в достатъчна степен, че КРС ще прилага единен и непротиворечив подход при оценката на потреблението в дадени пакети на БТК.

В практиката могат да бъдат прилагани различни подходи, съответно комбинация от подходи за оценка на прогнозираното потребление.

- Възможно е да се отчита среднопотегленото потребление, приложимо към пакети, които вече се предлагат на пазара;

- На следващо място може да се оценява прогнозираното потребление, приложимо към нови пакети, които не са предлагани на пазари и съответно да се използват данни за близка по характеристики услуга;

- Не на последно място, Комисията може да оцени номиналното потребление, а именно максималното включено в даден пакет потребление.

В допълнение могат да бъдат предвидени и допълнителни специфични задължения, свързани с текущо отчитане на реалното потребление на даден пакет.

Всичко изложено цели да илюстрира, че липсата на яснота как ще се изготвят, респективно оценяват прогнозите на БТК за потребление на даден пакет създава несигурност и възможност за различен резултат от прилагането на теста за ценова преса, което намираме за недопустимо. С оглед целите на предложените специфични задължения, считаме че Комисията е необходимо да определи задължението по начин, който гарантира последователен и прозрачен подход на регулатора при изследване на наличието на ценова преса.

Бихме искали да обърнем внимание на факта, че са налице и няколко грешки при разписването на коефициентите r_5 , r_6 и r_7 . Намираме за некоректно при определянето на цена на едро за разговори от фиксираната мрежа на БТК към национални мобилни мрежи да се използва C_5 , което според текста в анализа трябва да е цена на едро за MVNO. Също така, констатирахме, че във формулите относно ценовата преса се използва коефициент C_7 , който не е дефиниран.

При дефинирането на коефициентите r_6 и r_7 , КРС определя цена за разговори от „домашен мобилен телефон“ на БТК към мобилни мрежи. Използването във формулата на цена на едро за MVNO би било логично в случай, че става въпрос за генериране на повиквания от мобилна мрежа, докато определените пазари, подлежащи на ex-ante регулиране са достъп и повиквания от обществени телефонни мрежи в определено местоположение и са изключени услугите, предоставяни с негеографски номера. Предвид изложеното, предлагаме в проекта да бъде направено описание на услугата „домашен мобилен телефон“, предлагана от историческото предприятие, с цел прозрачност и максимална яснота за всички заинтересовани страни.

3. Предлагаме т. 6.2.3. от Проекта да се измени, както следва:

„6.2.3. Продължава действието на наложеното на „Българска телекомуникационна компания“ АД задължение да предоставя цените на регулираните електронни съобщителни услуги един месец преди тяхното публикуване, заедно с документите по тяхното ценообразуване, като изменя същото, както следва:

6.2.3.1. Задължава „Българска телекомуникационна компания“ АД да представя цените за достъп (откриване, месечен абонамент, без включени минути) и повиквания в собствената мрежа (селищни, междуселищни, международни), цените за повиквания към други фиксирани мрежи, към мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)/ неподвижен безжичен достъп (FWA) и цените за повиквания към мобилни мрежи, ценовите пакети, извън пакетите за универсалната услуга, включително ценовите пакети, съдържащи и услуги, предоставяни на пазари, различни от пазарите обект на настоящия анализ, и на промоциите от „Българска телекомуникационна компания“ АД, заедно с документите за тяхното ценообразуване в Комисията за регулиране на съобщенията един месец преди тяхното публикуване. Комисията за регулиране на съобщенията проверява представените цени на услугите за съответствие с наложените специфични задължения по реда на чл. 219 от Закона за електронните съобщения.“

В рамките на настоящото становище, изложихме мотиви за наличието на необосновано стесняване на приложното поле на част от специфичните задължения,

наложени на БТК АД до т. нар. „чисти пакети“. Считаме, че подобен подход, може да доведе до практическа неефективност на контрола от страна на КРС и да създаде възможности за заобикаляне на наложените специфични задължения. Същевременно възможността теста за ценова преса да се извършва на база прогнозни данни за трафик на БТК може да доведе практически до отпадане въобще на ценовите ограничения на дребно.